

PLA D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA



CEIP MARE NOSTRUM

Aprovat pel Consell Escolar el 26 de juny de 2019

1. JUSTIFICACIÓ

2. MARC LEGISLATIU

3. DIAGNÒSTIC DE L'ESTAT DE LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE

- 3.1. Consideracions generals
- 3.2. Situació actual de la convivència al centre

4. DIAGNÒSTIC DE LA SITUACIÓ DE LA IGUALTAT EN EL CENTRE

- 4.1. Consideracions generals
- 4.2. Situació actual de la igualtat en el centre

5. OBJECTIUS

- 5.1. La coordinació del professorat
- 5.2. La negociació
- 5.3. Implicació de les famílies
- 5.4. Participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes de convivència

6. ACTUACIONS DIRIGIDES A LA PREVENCIÓ DELS PROBLEMES DE CONVIVÈNCIA I A MILLORAR EL CLIMA DEL CENTRE

- 6.1. La tutoria, un espai per a actuar
 - 6.1.1. Assemblea de classe
 - 6.1.2. Aprenentatge cooperatiu
 - 6.1.3. Altres actuacions per a la promoció de la convivència positiva

7. COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

- 7.1. Persona coordinadora d'igualtat i convivència

8. PROCEDIMENT GENERAL D'ACTUACIÓ AMB ALUMNAT QUE PRESENTA REPETIDES ALTERACIONS DE COMPORTAMENT.

9. PROCEDIMENTS D'INTERVENCIÓ DAVANT DE SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR.

- 9.1. Assetjament escolar i ciberassetjament (annex I)
- 9.2. Conductes que alteren la convivència de forma greu i recurrent: insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme (annex II)
- 9.3. Maltractament infantil (annex III)
- 9.4. Violència de gènere (annex IV)
- 9.5. Agressions al professorat o al personal d'administració i servicis (annex V)

10. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

1. JUSTIFICACIÓ

La finalitat del Pla d'Igualtat i Convivència és afavorir propostes educatives que ens ajuden a aconseguir la formació en el respecte dels drets i llibertats fonamentals i en l'exercici de la tolerància i la llibertat, dins dels principis democràtics de convivència i d'igualtat.

2. MARC LEGISLATIU:

- DECRET 233/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià pel que es regula el Reglament Orgànic i Funcional dels Centres d'Infantil i Primària. (DOGV. 3073 –08.09.1997).
- DECRET 233/2004, de 22 d'octubre, del Consell de la Generalitat, pel qual es crea l'Observatori per a la Convivència Escolar. (DOGV. 4871 – 27.10.2004).
- LLEI ORGÀNICA 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. (BOE. 106 – 04.06.2006).
- ORDRE, de 12 de setembre del 2007, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la notificació d'incidències PREVI. (DOGV 5609 – 28.09.2007).
- DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis. (DOGV. 5738 –09.04.2008).
- LLEI 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, d'Autoritat del Professorat.
- ORDRE 62/2014 de 28 de juliol de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar. [2014/7282]
- RESOLUCIÓ de les Corts, núm. 98/IX, del 9 de desembre de 2015 (BOC núm. 47 de 11.01.2016).
- ORDRE 3/2017, de 6 de febrer, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es constitueixen les unitats d'atenció i intervenció del Pla de prevenció de la violència i promoció de la convivència (PREVI) i s'estableix el procediment per al seu funcionament. [2017/1226]
- LLEI 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència. [2018/12057]
- Pla Director de coeducació
- RESOLUCIÓ de 27 de juny de 2018, del secretari autonòmic d'Educació i Investigació, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Infantil de segon cicle i Educació Primària durant el curs 2018-2019. [2018/6520]

3. DIAGNÒSTIC DE L'ESTAT DE LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE

3.1. CONSIDERACIONS GENERALS

La millora de la convivència és una preocupació i una prioritat per a tots els sectors de la nostra comunitat educativa. Les diferents actuacions que duquem a terme (a l'àmbit de tutoria, equips docents i centre) tenen com a denominador comú aquest objectiu. Tots els nostres esforços estan orientats a utilitzar estratègies d'intervenció per a desenvolupar la convivència positiva.

- L'ACCIÓ TUTORIAL: és crucial per a establir conjuntament amb la classe les normes i l'organització mitjançant diverses actuacions com ara:
 - Assemblees d'aula
 - Repartiment de responsabilitats
 - Ambient relaxat
 - Reforç positiu
 - Complicitat amb el grup-classe
 - Introduir canvis i sorpreses per a evitar la inèrcia
 - Ús de les Tics i recursos variats per a proposar activitats diverses
 - Ús diari de l'agenda
 - Registre de convivència i de treball
 - Agrupaments flexibles
 - Grups heterogenis
 - Atenció a la diversitat
 - Coordinació amb la resta de professorat, personal del centre i famílies

- LA FORMACIÓ DEL PROFESSORAT és fonamental per a millorar la nostra tasca educativa per tal d'introduir noves pràctiques que afavorisquen la inclusió de tot l'alumnat i milloren la qualitat de l'ensenyança al nostre centre.

Durant el curs 17/18, el professorat va participar en un projecte de Formació que tenia com a objectiu fonamental la millora de la convivència a partir de l'ús d'una nova metodologia: "INVESTIGANT SOBRE LES ACTUACIONS D'ÈXIT COM A CANVI METODOLÒGIC EN EL CENTRE".

Les actuacions formatives dutes a terme pel professorat durant el curs 18/19 s'han concretat en dos seminaris de treball:

1. APRENENTATGE CREADOR. LA METODOLOGIA COOPERATIVA I INCLUSIVA DEL PROJECTE ARTÍSTIC EDUCATIU.
2. NEUROPEDAGOGIA: PROPOSTES METODOLÒGIQUES DEL S.XXI: DE L' ESCOLA ON S'ENSENYA A L'ESCOLA ON S'APRÈN.

- L'ORIENTADORA exerceix un paper fonamental en la millora de la convivència al centre. Les seues intervencions en l'àmbit de grup són valorades positivament tant per l'alumnat com pel professorat. També funciona molt bé la iniciativa "Orienta-bústia" la qual permet l'alumnat comunicar-se amb ella mitjançant notes que dipositen a la bústia que hi ha a la porta del seu despatx. De vegades es tracta de situacions quotidianes de fàcil resolució, però d'altres, ens ha ajudat a detectar casos preocupants i poder actuar en conseqüència.
- EDUCACIÓ EMOCIONAL. És clau proporcionar a l'alumnat eines per a conèixer els aspectes interns de la seua persona: accedir a la seua pròpia vida emocional, a la gamma de sentiments; ser capaços de discriminar entre les emocions que experimenta, posar-los nom i recórrer a elles com a mitjà d'interpretar i orientar la pròpia conducta. Això ho proporciona l'Educació emocional. Des de fa cinc cursos, es duu a terme en 5é i 6é de primària un taller de Psicologia Positiva en el qual es treballen les emocions. Ens basem en el "Mindfulness" o Atenció Plena i les Fortaleses. Els resultats són molt bons i les famílies ens animen a continuar amb aquest projecte perquè noten la millora de la convivència en les seues llars i com han millorat les relacions afectives entre els membres de les famílies.

3.2. SITUACIÓ ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE

- La valoració de la convivència general és positiva, dins de la normalitat i en relació a l'edat de l'alumnat. Els conflictes al pati són menys greus i la majoria de les vegades l'alumnat és capaç de resoldre'ls a soles. Sempre que ho necessiten busquen ajuda correctament.
- A les aules la gran majoria de l'alumnat té assolides les rutines i normes de classe i les sessions de treball es desenvolupen amb normalitat. Potenciem el reforç positiu a les aules.
- Es valoren molt positivament totes les activitats complementàries al currículum enfocades a la millora de la convivència.
- Volem destacar la importància de l'acció tutorial en cada grup en col·laboració amb la resta de professionals i famílies que formen la comunitat educativa del nostre centre educatiu.
- Cal destacar també el treball i la implicació de l'Orientadora del centre en la millora de la convivència.

4. DIAGNÒSTIC DE LA SITUACIÓ DE LA IGUALTAT EN EL CENTRE

4.1. CONSIDERACIONS GENERALS

Intentem des de les nostres aules dur a terme i reforçar relacions igualitàries i donem molta importància a treballar la resolució de conflictes i les habilitats socials per a propiciar relacions sanes, buscar solucions satisfactòries a través de la reflexió, la negociació, l'empatia; evitant en la mesura que siga possible la imposició, l'amenaça i la desigualtat en qualsevol de les seues formes.

4.2. SITUACIÓ ACTUAL DE LA IGUALTAT EN EL CENTRE

- La presència femenina entre el personal docent i no docent del centre és molt alta (92,5% de dones i 7,5% d'homes)i la dona respon al paper de la presa de decisions i organització del centre.
- Respecte a l'alumnat i pel que fa al temps d'esplai, podem dir que cada vegada trobem més grups de xics i xiques jugant junts al pati. L'adquisició de material per a jugar a jocs tradicionals, proporciona a l'alumnat més opcions d'entreteniment i participació. A més a més l'alumnat de Primària té la possibilitat de jugar a jocs de taula durant el temps d'esplai en la "zona multiusos" de la planta baixa i les relacions entre xics i xiques al voltant d'aquest espai es desenvolupen amb cordialitat.
- D'altra banda, hi ha molts "micromasclismes" que estan dissolts però actius i apareixen de forma intermitent i latent. És clar que l'alumnat ve "contaminat" de sèrie: entorn familiar (encara que siga de forma inconscient), mitjans de comunicació, dibuixos animats, publicitat... En el centre intentem contribuir a l'eliminació d'aquestes barreres programant actuacions educatives en les quals es treballen habilitats socials i propostes d'educació socio-emocional i sexual.
- Es realitzen actuacions que afavoreixen pràctiques igualitàries en les quals es demana la col·laboració de les famílies (mares i pares). Quan l'alumnat a casa utilitza un llenguatge crític i argumenta amb coherència actuacions a favor de la igualtat entre homes i dones, les famílies, en general se senten orgulloses de comprovar que les seues filles i fills aporten visions noves, justes i transformadores que proporcionen beneficis en les relacions afectives i la corresponsabilitat en les tasques de casa. Això ofereix una millora en la convivència familiar i en les relacions entre germans i germanes.
- L'alumnat participa tots els cursos en tallers oferts per l'àrea d'igualtat de l'Ajuntament de València i per altres entitats relacionades amb la igualtat i la diversitat.

- En les Tertúlies Dialògiques Literàries s'observa i avalua el paper de la dona i dels personatges femenins en les obres de ficció i al llarg de la història.
- En la formació de grups interactius, el criteri és que siguin mixtos i heterogenis.
- En la compra de llibres per a la Biblioteca d'aula es busquen autores i també llibres que tracten la superació dels estereotips i ponderen el valor de les dones en la societat.
- Ús del llenguatge inclusiu (escrit, oral i gràfic) com a pràctica habitual integrada en el dia a dia del centre.
- És a dir, hi ha sensibilització i interès per abordar i donar rellevància al tema de la igualtat i perseguim accions positives que ens encaminen en aquesta direcció.

5. OBJECTIUS:

Els objectius que es proposen tenen com a finalitat promoure i desenvolupar actuacions que fomenten la convivència procurant una adequada relació entre els qui formem part de la comunitat educativa, tenint en compte que els conflictes es resoldran de forma pacífica i educativa i que cal avançar amb l'alumnat en la consolidació d'habilitats de comunicació, relació social i autonomia. La consecució d'aquests objectius no serà possible sense la implicació de tots els membres de la nostra comunitat educativa.

- Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat educativa.
- Potenciar el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.
- Fomentar la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.
- Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.
- Conèixer els aspectes i variables que determinen el clima educatiu i la generació de conflictes.
- Implicar al professorat en els processos de reflexió i acció que ajuden a previndre conflictes de convivència en el centre.
- Dotar al professorat de ferramentes pràctiques per a la detecció i resolució de conflictes de convivència en l'aula.
- Sensibilitzar l'alumnat sobre el seu paper actiu i implicació en el reconeixement, evitació i control dels conflictes de convivència en el centre.

- Establir un protocol d'actuació clar que permeta a l'alumnat informar en un ambient de confiança, sobre fets conflictius que haja observat o viscut.
- Sensibilitzar les famílies sobre la importància de la prevenció de conductes que no afavoreixen la convivència, des que els seus fills i filles són xicotets/es.
- Afavorir l'actitud positiva de les famílies sobre estos aspectes prioritaris de la convivència.
- L'eliminació dels prejudicis, estereotips i rols en funció del sexe, construïts segons els patrons socioculturals de conducta assignats a dones i homes, per tal de garantir tant per a les alumnes com per als alumnes, possibilitats de desenvolupament personal integral.
- La prevenció de la violència contra les dones, mitjançant l'aprenentatge de mètodes no violents per a la resolució de conflictes i de models de convivència basats en la diversitat i en el respecte a la igualtat de drets i oportunitats de dones i homes.
- Afavorir l'ús de models positius de coeducació en tots els àmbits de la diversitat humana.
- Fomentar l'assumpció de valors ètics de convivència democràtica i respectuosa amb la diversitat sexual.
- Reconèixer i identificar els estereotips de gènere en els models de la cultura i la literatura tradicional.
- Reconèixer els diferents models de família i respectar-los.
- Afavorir l'ús d'un llenguatge no sexista, igualitari i neutralitzador de les diferents tendències culturals, familiars i sexuals

5.1. La coordinació del professorat.

- És important per al desenvolupament d'un clima de participació, el que existisca un bon nivell de coordinació dins de l'equip docent.
- Arribar a acords en l'actuació no és fàcil que pugua produir-se sense l'establiment de temps per al debat de l'equip docent, per tot el professorat implicat, de la problemàtica que es viu en els grups-classe.
- És important que tot el personal que treballa en el centre conega el Pla d'Igualtat i Convivència i participe en la seua posada en marxa i seguiment.

5.2. La negociació

- Els programes que ensenyen a negociar solen treballar al mateix temps la negociació i la mediació d'iguals. La negociació és l'estratègia de resolució de conflictes més apreciada en les societats democràtiques, perquè constituïx la base de la busca de solucions que satisfacen a totes les parts i que respecten els seus punts de vista. Per tant, és la principal estratègia a utilitzar per a la resolució de conflictes en la nostra comunitat educativa.

5.3. Implicació de les famílies

- Convertint-los en col·laboradors actius de les actuacions del centre a favor de la convivència.
- Fent-los conscients de les formes en què poden col·laborar a crear condicions que afavorisquen l'aprenentatge dels seus fills i filles.
- Ajudant-los a conèixer les característiques dels seus fills i filles des d'una perspectiva evolutiva.
- Ajudant-los a què prenguen consciència de com algunes actituds poden influir positiva o negativament en l'educació dels seus fills/es (comportaments autoritaris, expectatives, reforços positius...).

5.4. Participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes de convivència.

- Seguir una línia de "negociació" amb l'alumnat és al mateix temps una forma d'aprenentatge i una manera de preservar un bon clima d'aula i de convivència. Les normes són l'aspecte que més clarament es veu necessari negociar, en totes les etapes, a diferents nivells i segons les possibilitats.
- Per a avançar cap a un aula democràtica el marc normatiu que potenciem podria reunir característiques com:
 - Partir de principis de convivència i no ser un llistat de possibles sancions.
 - Tindre cap a la responsabilitat col·lectiva i compartida evitant la fugida dels conflictes. Es requereix, per a aconseguir-ho que estiguen elaborades de forma participativa i negociar aquells aspectes que siguen negociables.
 - Quan es parla de participativa es referix: al tipus de procés que s'ha de seguir, que siguen negociades i es porten a la pràctica, (encara que ens centrem en poques normes), que siguen aprovades per tot l'alumnat i el professorat del curs i en la mesura que es pugui amb la implicació i intervenció de les famílies, i que siguen triades basant-se en alguna raó que tinga sentit i intenció.
 - Les normes han de tindre un objectiu clar i ser flexibles amb les xicotetes variants d'elles.

6. MESURES I ACCIONS ORIENTADES A LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I A LA PREVENCIÓ DE CONFLICTES PER A ACONSEGUIR UN ADEQUAT CLIMA EDUCATIU EN EL CENTRE.

- Cada curs es concretaran les diferents actuacions dins de la Programació General Anual (PGA). Els diferents equips docents inclouran en la PGA, propostes per a la millora de la convivència i el foment de la igualtat en el centre, en funció de l'edat de l'alumnat. També es recolliran les actuacions encaminades a la consecució dels objectius del Pla d'Igualtat i Convivència del centre.
- Aquestes mesures podran incloure:
 - a) Accions de diagnòstic que faciliten la detecció de casos de violència greu i, per tant, ajuden a previndre'ls, com ara assetjament, discriminació o exclusió per raons de sexe; orientació; identitat de gènere, raça o religió, així com a crear estructures senzilles que faciliten a l'alumnat visibilitzar i denunciar aquestes situacions.
 - b) Accions que fomenten la participació de l'alumnat mitjançant estratègies basades en l'ajuda entre iguals.
 - c) Activitats que faciliten la participació de tota la comunitat educativa en accions de prevenció i promoció de la convivència del centre, així com en l'elaboració de les normes de convivència del centre i de l'aula.
 - d) Accions que fomenten el respecte a la diversitat i la igualtat entre homes i dones per mitjà de l'educació dels sentiments i de les emocions, així com la capacitat d'elecció, basada en arguments de validesa i en coherència amb els valors de llibertat, respecte, igualtat i solidaritat.
 - d.1) Activitats de sensibilització al voltant de la igualtat de gènere, la diversitat afectiu-sexual, familiar, social i cultural, la coeducació i la corresponsabilitat.
 - d.2) Utilitzar models de transmissió cultural que visibilitze la contribució de les dones i aporte referents positius per a la consecució de la igualtat.
 - e) Accions i mesures generals i específiques d'atenció a la diversitat que generen i fomenten el desenvolupament d'actituds inclusives en el centre i ajuden a crear un clima de respecte entre els membres de la comunitat educativa, per a la qual cosa es proposaran activitats adreçades a educar en la solidaritat i en el suport social a les víctimes, així com a tindre tolerància zero enfront de la violència, des de les edats més primerenques.

- f) Accions que contribuïsquen, des de les diferents àrees i matèries del currículum, a la millora de la convivència mitjançant l'adquisició de les competències bàsiques, particularment de la competència social i cívica, del sentit de la iniciativa, de l'esperit emprenedor i de la competència digital, treballant conjuntament en el bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació i de la identitat digital, i dotant la comunitat educativa d'estratègies per a assegurar la intimitat pública i privada.
- g) Activitats per a sensibilitzar tota la comunitat educativa davant dels casos de violència escolar greu, amb la finalitat de facilitar la prevenció, la detecció i l'eliminació d'aquestes manifestacions.

6.1. La tutoria, un espai per a actuar

6.1.1. Assemblea de classe

Les assemblees de classe constitueixen sens dubte, la base de la participació de l'alumnat en la classe i la forma col·lectiva de resoldre els conflictes. Ha de ser el moment que el grup-classe destina per a parlar dels seus problemes, per a prendre decisions, per a reflexionar sobre si mateix.

El diàleg passa a ser un element decisiu i substancial de la convivència.

- L'assemblea és un espai de diàleg.
- És un instrument per a la integració grupal i la comprensió.
- És un exercici que afavoreix l'autonomia i la mentalitat democràtica.
- Té una organització pròpia i estratègies que és necessari aprendre (hi ha un abans, un durant i un després de cada assemblea).
- És un òrgan de gestió de la classe, de l'organització i revisió de compromisos, de responsabilitats amb el grup, de seguiment d'acords.

6.1.2. Aprenentatge cooperatiu

- Mètode de treball tant per als temes transversals d'Educació per a la Convivència com per a les àrees d'aprenentatge convencionals. Conduïx a l'obtenció de millores tant en l'aprenentatge, com en la integració d'alumnes parcial o totalment marginats i en la interacció entre iguals i amb el professor.
- Constitueix el revers de l'educació de caràcter competitiu.

6.1.3. Altres actuacions per a la promoció de la convivència positiva.

- Hem incorporat a la pràctica docent les Tertúlies literàries dialògiques (TLD) en tots els cursos de Primària i en alguns cursos s'està treballant amb grups interactius de forma periòdica.

- Club dels Valents: fomentar la idea de l'alumne valent (no xivato). Identificar el silenci amb covardia. La importància del paper dels observadors, que construeixen un escut humà per a recolzar al més feble. Posar-se al costat de la víctima, no deixar-la sola.
- Familiium: donar a conèixer la diversitat familiar des del respecte a la pluralitat i a la diversitat.
- Tractament de la diversitat sexual, de gènere i familiar de forma transversal i dins del currículum: participació en tallers, lectura de llibres i contes ("Biblioteca de colors") visionat de vídeos i curtmétratges, xarrades per a la sensibilització contra l'homofòbia i a favor de la tolerància.
- Tractem-nos bé: Guia per a alumnes de Primària. Jordi Collell i Carme Vaig (2004). Molt útil per a la prevenció de l'assetjament escolar.
- Ús del llenguatge positiu per a fomentar la comunicació positiva i promoure un major coneixement de l'impacte que produeixen les paraules en nosaltres, en les nostres relacions i en les nostres accions.
- Educació emocional: En tutories, Projecció de curts i pel·lícules, Guia REICO (Recursos i Actuacions per a la detecció de situacions que dificulten les relacions entre les persones.) Atenció Plena o "Mindfulness", Taller de Psicologia Positiva on es treballen els següents continguts:
 - Conèixer i nomenar diferents emocions.
 - Aprendre a identificar els propis sentiments.
 - Identificar els sentiments en altres persones.
 - Facilitar l'expressió de les emocions i els sentiments.
 - Treballar l'empatia per a entendre el que sent una altra persona.
 - Entrenar la canalització i el trànsit d'unes emocions a unes altres.
 - Entrenar l'autocontrol de l'agressivitat i la por.
 - Entrenar habilitats socials.
 - Identificar el que "vull i m'agrada", així com el que "no vull i no m'agrada".
 - Desenvolupar l'assertivitat per a arribar a expressar les pròpies idees sense agressivitat.
 - Desenvolupar la llibertat de dir "sí", i de dir "no".
 - Desenvolupar l'acceptació d'un "sí" o un "no", i controlar la frustració.
 - Desenvolupar la capacitat de resiliència.
 - Treballar les fortaleses com l'agraïment i l'amabilitat .
 - Utilitzar diferents tècniques de relaxació.

- Portes obertes per a la participació de les famílies: en tallers, tertúlies, festes, biblioteca d'aula, xarrades...
- ÀREA D'EDUCACIÓ FÍSICA:
 - JORNADA ESPORTIVA DE COLPBOL (Alumnat de 5é i 6é de Primària). Un esport coeducatiu, amb una pretensió integradora: es va concebre com un joc reglamentàriament molt senzill, per a ser utilitzat amb persones de qualsevol edat i condicions. Contribueix a l'educació integral dels xiquets i xiquetes en l'àmbit educatiu. En un ambient lúdic satisfà el desig de competir des d'uns paràmetres de màxima igualtat, cooperació i respecte.
 - JORNADA ESPORTIVA DE PILOTA VALENCIANA (Alumnat de 4t de Primària). Es persegueix la igualtat d'oportunitats, la superació d'estereotips, dinamisme, l'augment de l'autoestima i gaudir amb la pràctica esportiva...
- "PATI" DE CONVIVÈNCIA:

Durant el temps de pati, el Saló d'Actes es converteix en un espai de reflexió i diàleg per a l'alumnat que no ha respectat alguna norma de convivència. La privació del temps d'esplai possibilita una pausa que permet la reflexió de forma dialogada entre el professorat encarregat i l'alumnat, el qual analitza les causes i conseqüències de les seues accions. També queda reflectit per escrit (fitxes de reflexió) i les famílies són informades de l'assistència del seu fill o filla al "Pati" de Convivència.

7. COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

Segons l'article 11 del DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis:

La comissió de convivència del consell escolar del centre docent, prevista en l'Orde de 31 de març de 2006, de la conselleria de Cultura, Educació i Esport, té com a finalitat garantir una aplicació correcta del que disposa el present decret en el centre, per a la qual cosa li corresponen les funcions següents:

- a) Efectuar el seguiment del pla de convivència del centre docent i totes aquelles accions encaminades a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència, així com el seguiment de les actuacions dels equips de

- mediació. Elaborar trimestralment l'informe que presentarà al Consell Escolar.
- b) Informar al consell escolar del centre sobre les actuacions realitzades i l'estat de la convivència en el centre.
 - c) Canalitzar les iniciatives de tots els sectors de la comunitat educativa representats en el consell escolar del centre per a millorar-hi la convivència.
 - d) Realitzar les accions que li siguen atribuïdes pel Consell Escolar del centre en l'àmbit de les seues competències, relatives a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència, especialment el foment d'actituds per a garantir la igualtat entre homes i dones.
 - e) Establir i promoure l'ús de mesures de caràcter pedagògic i no disciplinàries, que ajuden a resoldre els possibles conflictes del centre.
 - f) Afavorir la convivència en l'àmbit de les seues competències i facilitar la mediació en la resolució de conflictes.

7.1. Persona coordinadora d'igualtat i convivència

En totes les escoles d'Educació Infantil de segon cicle i col·legis d'Educació Primària hi haurà un docent que actuarà de coordinador coordinadora d'igualtat i convivència.

Les funcions de la persona coordinadora d'igualtat i convivència del centre, contextualitzades en cada cas amb la col·laboració i l'assessorament de l'equip d'orientació educativa i psicopedagògica, seran:

- a) Col·laborar amb la direcció del centre i amb la comissió de coordinació pedagògica en l'elaboració i desenvolupament del pla d'igualtat i convivència del centre, tal com estableix la normativa vigent.
- b) Coordinar les actuacions previstes en el pla d'igualtat i convivència del centre.
- c) Coordinar les actuacions d'igualtat referides en la Resolució de les Corts, núm. 98/IX, del 9 de desembre de 2015 (BOC núm. 47 de 11.01.2016).
- d) Formar part de la comissió de convivència del consell escolar del centre.
- e) Treballar conjuntament amb la persona coordinadora de formació del centre en la confecció del pla de formació del professorat del centre en matèria d'igualtat i convivència

8. PROCEDIMENT GENERAL D'ACTUACIÓ AMB ALUMNAT QUE PRESENTA REPETIDES ALTERACIONS DE COMPORTAMENT.**FASES**

A	Anotació en el registre de tota incidència significativa.
	Amonestació verbal
	Penalització (no esplai, anar a una altra classe, anar amb el/la professor/a que estiga de guàrdia)
	Notificació del tutor/a a la família
	Entrevista del tutor/a amb la família, per a acordar millores d'actitud
	Amonestació escrita pel tutor/a
	Comunicació a Direcció d'Estudis
	Amonestació escrita per Direcció d'Estudis
	Intervenció del Gabinet Psicopedagògic
	Reunió conjunta amb la família, el tutor/a, Psicòloga/èg i Cap d'Estudis i/o Director/a.
B	Pèrdua de privilegis i aïllament de l'alumne: - Torn de recreació - Torn de guàrdia puntual - Torn de guàrdia diari
C	Informe a la Comissió de Convivència del Consell Escolar
D	Comunicació escrita a la família
	Obertura d'expedient

9. PROCEDIMENTS D'INTERVENCIÓ DAVANT DE SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR**9.1. Assetjament escolar i ciberassetjament (ANNEX I)****L'assetjament escolar**

L'assetjament escolar és entès com el maltractament psicològic, verbal o físic patit per un alumne o alumna en l'àmbit escolar, derivat de factors personals (físics, psicològics, d'orientació o d'identitat sexuals) o col·lectius (factors ètnics, grup social, religió) de forma reiterada i al llarg d'un període de temps determinat.

L'assetjament escolar pot adoptar distintes manifestacions: l'exclusió i la marginació socials, l'agressió verbal, les vexacions i humiliacions, l'agressió física indirecta, l'agressió física directa, la intimidació, les amenaces o el xantatge, entre d'altres.

És important no confondre este fenomen amb agressions esporàdiques entre l'alumnat i que seran ateses aplicant les mesures educatives que el centre tinga establides en el seu pla de convivència i en el reglament de règim intern.

Característiques

- a) Hi ha intencionalitat. S'expressa en una acció agressiva que genera en la víctima l'expectativa de ser blanc de futurs atacs.
- b) Reiteració. Es repeteix en el temps. L'agressió produïda no és un fet aïllat i la víctima la pateix de manera continuada.
- c) Hi ha desequilibri de poder. Es produeix una desigualtat de poder físic, psicològic o social, que genera un desequilibri de forces en les relacions interpersonals.
- d) Es produeix indefensió i personalització. L'objectiu del maltractament sol ser un únic alumne o alumna, que és col·locat d'esta manera en una situació d'indefensió.
- e) Ben sovint pot tindre un component col·lectiu o grupal. Normalment no hi ha un sol agressor o agressora, sinó diversos.
- f) Normalment apareixen observadors passius. Les situacions d'assetjament usualment són conegudes per terceres persones que no fan prou perquè cesse l'agressió.
- g) Esta situació d'invisibilitat sol passar desapercibuda moltes vegades per als adults.

El ciberassetjament

Dins dels diferents tipus d'assetjament i les seues manifestacions, recentment els experts han elaborat un nou concepte d'assetjament, el que utilitza mitjans electrònics i rep el nom de ciberassetjament. Esta conducta es definix com a assetjament entre iguals en l'entorn TIC i inclou actuacions de xantatge, vexacions i insults entre alumnes. Suposa difusió d'informació lesiva o difamatòria en format electrònic.

El ciberassetjament és un fenomen de gran rellevància per la seua prevalença, la gravetat de les seues conseqüències i les dificultats que presenta per a ser previngut i tractat.

Característiques

- a) Agressió repetida i duradora en el temps.
- b) Intenció de causar dany: no sempre es dona en els primers estadis del procés.
- c) Sol haver-hi contacte o relació prèvia en el món físic.
- d) Pot estar lligat o no a situacions d'assetjament en la vida real.
- e) Usa mitjans TIC: missatges de mòbil, adreça electrònica, telèfons mòbils, xarxes socials, blogs, fòrums, sales de xats.

Protocol d'actuació davant de l'assetjament i del ciberassetjament	
1. Detectar i comunicar la situació.	Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació d'assetjament o de ciberassetjament sobre algun alumne o alumna, ho comunicarà a un professor o professora, al tutor o tutora o a l'equip directiu. En tot cas, qui reba la informació sempre n'informarà l'equip directiu.
2. Primeres actuacions.	<p>a) Equip directiu, que es posarà en contacte amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectats; estarà assessorat pels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, i arreglarà la informació per a analitzar i valorar la intervenció que calga.</p> <p>b) L'equip d'intervenció, que planificarà de manera ràpida els recursos personals, materials i organitzatius, i el moment i el lloc de reunió amb els agressors, la víctima i els espectadors, sempre que siguen alumnes del centre.</p> <p>c) En el ciberassetjament és important tindre informació de la intensitat, difusió i característiques del mitjà o dispositiu utilitzat. Si hi ha proves físiques, estes han de conservar-se (impressió de pantalla, còpia del missatge), sempre sense lesionar els drets de cap persona i respectant la confidencialitat de les actuacions.</p>
3. Mesures d'urgència	<p>a) Augmentar la supervisió i vigilància del professorat i personal del centre durant els moments de descans i de pati; de l'estada al menjador, als banys i als vestidors, i de les entrades i eixides del centre.</p> <p>b) Avisar les famílies de la víctima i dels assetjadors.</p> <p>c) Explicar a l'alumne assetjat totes i cada una de les mesures que es prendran per a donar-li seguretat.</p> <p>d) En cas de ciberassetjament, indicar a l'alumne, si és el cas, que canvie contrasenyes i revise les mesures de privacitat, i insistir-li en el fet que no faça desaparèixer les proves físiques que tinga.</p> <p>e) Demanar a l'alumne assetjat que comuniqui a un adult qualsevol insult, ofensa o agressió que reba i oferir-li els mecanismes i les vies perquè ho faça amb la major discreció possible.</p> <p>f) Una vegada oït l'alumne assetjador i analitzada la situació, la direcció del centre li aplicarà les mesures cautelars que considere necessàries seguint el procediment disciplinari, segons el Decret 39/2008.</p> <p>Quan s'haja valorat la situació, la direcció del centre decidirà aplicar al cas, o no, les mesures educatives correctores i</p>

	disciplinàries, i si s'inicia el procediment d'obertura d'expedient disciplinari, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril.
4. Comunicació de la incidència	<p>a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.</p> <p>b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.</p> <p>Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.</p>
5. Comunicació a famílies i representats legals de tots els implicats	<p>a) La direcció del centre farà les entrevistes necessàries, preferentment de manera individual.</p> <p>b) La direcció del centre informarà les famílies dels alumnes implicats en el conflicte de les mesures i actuacions de caràcter individual, així com les mesures de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell o centre educatiu.</p> <p>c) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència o no de denunciar el cas a les Forces de Seguretat de l'Estat.</p> <p>d) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en aquells supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.</p>
6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre.	La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment del cas en què hagen intervingut.
7. Definició de mesures de tractament individualitzat amb la víctima i els agressors, i de sensibilització amb observadors, amb les famílies i amb la resta de l'alumnat.	Aquestes mesures i actuacions es referiran tant a les que s'apliquen en el centre i en l'aula, com a les que s'apliquen a l'alumnat en conflicte. Caldrà garantir el tractament individualitzat tant de la víctima i de les persones agressores com de l'alumnat espectador, i incloure actuacions específiques de sensibilització per a la resta de l'alumnat.

Amb caràcter orientatiu, en la web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport es proposen mesures i actuacions per a treballar l'assetjament escolar en les diferents tipologies que pot presentar, en l'enllaç
<<http://www.cece.gva.es/eva/val/previ.htm>>.

7.2. Conductes que alteren la convivència de forma greu i recurrent: insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme (ANNEX II)

Diferenciem el protocol d'intervenció davant d'estes situacions a escala general, del protocol d'actuació quan els alumnes que provoquen estos incidents manifesten problemes greus de conducta o trastorns.

ALUMNAT QUE ALTERA GREUMENT LA CONVIVÈNCIA	
Es caracteritza per l' incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, que es manifesten per mitjà de conductes disruptives greus i recurrents, com ara insults, amenaces, agressions, baralles sobre algun alumne o alumna o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions. Són conductes, en general, que atempten contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.	
A) Procediment d'intervenció en general	
1. Detectar i comunicar la situació.	Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació de conductes disruptives molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme sobre algun alumne o alumna, o sobre el centre i les seues instal·lacions, o que les presencie, tractarà de conèixer els fets i la situació i ho comunicarà a la direcció del centre.
2. Primeres actuacions.	<ul style="list-style-type: none"> a) La direcció arrebregarà i analitzarà la informació, i prendrà les mesures que considere necessàries. b) La direcció del centre, o la persona en qui delegue, comunicarà a les famílies la incidència produïda i els informarà de la situació.
3. Mesures d'intervenció general.	<p><i>Mesures educatives correctores i disciplinàries.</i></p> <p>- Les alteracions de conducta molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles entre alumnes o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions, es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre, i, per tant, s'actuarà aplicant mesures educatives correctores o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril, que estaran especificades en el reglament de règim interior del centre.</p>

	<p>La direcció del centre arregarà la informació, i una vegada oïda la comissió de convivència categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu i recuperador de la convivència en el centre</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Si es proposen mesures educatives correctores per a alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'ajustaran a l'article 36 del mateix decret. b) Si es proposen mesures educatives disciplinàries per alguna de les conductes tipificades en l'article 42 del Decret 39/2008, s'ajustaran a l'article 43 del decret.
<p>4. Mesures de suport.</p>	<p>La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als servicis d'unes altres administracions i institucions, entre d'altres, els servicis socials municipals, els servicis especialitzats d'atenció a la família i la infància (SEAFI), les unitats de prevenció comunitàries (UPC), les unitats de conductes addictives (UCA), els centres de salut. En estos casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que hi estiguen implicades.</p>

ALUMNAT AMB ALTERACIONS GREUS DE CONDUCTA

Les alteracions greus de conducta fan referència a un patró de comportament persistent, repetitiu i inadequat a l'edat del menor. D'acord amb la Classificació Internacional de Malalties CIM-10, publicada per l'OMS, estes alteracions greus de conducta solen enquadrar-se com a comportament antisocial, comportaments oposicionistes desafiadors, trastorn d'ansietat, trastorn de dèficit d'atenció amb hiperactivitat o impulsivitat, trastorn dissocial en preadolescents i adolescents, trastorn explosiu intermitent, alteracions del son, conductes de risc per consum de substàncies tòxiques o alcohol, o alteracions de la conducta alimentària, entre d'altres. Es caracteritzen per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència i per l'oposició als requeriments a les figures d'autoritat, la qual cosa genera un deteriorament en les relacions familiars o socials. Este comportament té repercussions negatives per a l'alumnat que el pateix i per al medi en què desenrotlla la seua vida: família, escola, oci... Els seus comportaments van més enllà dels límits tolerables i les conductes impedeixen a la persona tindre un procés d'adaptació i desenrotllar tot el seu potencial adequadament.

En l'àmbit educatiu, estos alumnes presenten necessitats educatives específiques derivades de trastorns temporals o permanents de la personalitat o de la conducta, i requereixen aprenentatges i recursos excepcionals.

B) Procediment d'intervenció específic	
1. Detectar i comunicar.	Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, si és possible, i sempre que no estiguem a càrrec d'uns altres alumnes, serà acompanyat a la zona de despatxos i s'informarà del cas el director, el cap d'estudis o el cap de personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre. Sempre que siga possible, l'alumne quedarà sota la supervisió d'un adult.
2. Intervenció d'urgència.	Si la situació de crisi continua, es cridarà en primer lloc la família perquè acudisquen al centre; si no s'obté resposta de la família, i en els supòsits de perill greu i imminent, es telefonarà al 112 per a sol·licitar ajuda.
3. Mesures d'intervenció específiques.	<ul style="list-style-type: none"> a) Comunicació de la intervenció a la família. La direcció del centre, o la persona en qui es delegue, comunicarà la realització o la revisió de l'avaluació sociopsicopedagògica de l'alumne. b) Arreplega i anàlisi d'informació. L'equip directiu, junt amb el tutor o tutora de l'alumne, l'equip de professors i el personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, recopilarà informació sobre la intensitat, duració, freqüència i context en què apareixen estes conductes en l'alumne. c) Avaluació psicopedagògica. Es realitzarà o revisarà l'avaluació sociopsicopedagògica, en la qual haurà de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries. d) Sol·licitud de mesures de suport. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre, entre d'altres, amb els servicis socials municipals, el servicis especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), la unitat de prevenció comunitàries (UPC), la unitat de conductes addictives (UCA), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), centres hospitalaris, associacions especialitzades. e) Recursos complementaris. La direcció del centre podrà, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual de recursos personals complementaris d'Educació Especial regulats en l'Orde de 16 de juliol de 2001 per a Educació Infantil i Primària, i en l'Orde del 14 de març de 2005 per a Educació Secundària.

	f) Mesures educatives correctores i disciplinàries. La direcció del centre, una vegada analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne, aplicarà les mesures correctores i disciplinàries que estime convenientes i respectarà la regulació del Decret 39/2008, de 4 d'abril.
C) Comunicació de les incidències	
<p>a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.</p> <p>b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.</p> <p>c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent.</p>	
D) Comunicació a famílies i representants legals de totes les persones implicades	
<p>a) S'informarà les famílies dels implicats de les mesures i actuacions de caràcter individual adoptades, així com de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu, preservant sempre la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.</p> <p>b) Totes les mesures correctores i disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores de l'alumnat menor d'edat.</p> <p>c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.</p>	
4. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la inspecció del centre.	La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

7.3. Maltractament infantil (ANNEX III)

El maltractament infantil es defineix com qualsevol acció no accidental que comporta abús (emocional, físic o sexual) o descuit (emocional o físic) cap a un menor de diu anys, que és realitzada pel seu progenitor o cuidador principal, per una altra persona o per qualsevol institució, i que amenaça l'adequat desenrotllament del xiquet. Dins del maltractament considerem tant el maltractament actiu, entès com a abús físic, sexual i emocional, com els maltractaments passius, com ara la negligència física i emocional. El maltractament pot ser familiar o extrafamiliar.

Protecció en l'àmbit escolar

Els quatre escalons de protecció de la població infantil són els pares, els ciutadans, els professionals de les administracions i l'entitat pública competent en matèria de protecció infantil.

L'àmbit escolar ocupa una posició privilegiada en el procés de protecció del menor i en la detecció, la notificació, la investigació i l'avaluació.

Pels centres passen la totalitat dels xiquets i adolescents de la comunitat, i és el lloc on romanen una gran part del seu temps. Per a molts menors que patixen el maltractament en l'àmbit familiar en edats primerenques, l'escolarització els permet trencar amb l'aïllament social en què l'han patit.

Gravetat i presa de decisions

La valoració d'urgència de la situació estarà determinada per la gravetat del succés observat i per la probabilitat que torne a repetir-se (nivell de risc) si no es prenen les mesures de protecció oportunes.

Un cas serà greu si corre perill la integritat física o psicològica del menor (existència de palisses, càrstics físics forts, sospita d'abús sexual, etc.), si el xiquet és un bebé o té menys de cinc anys, o si pateix una discapacitat que li impedeix autoprotegir-se o demanar ajuda. La urgència determinarà el tipus d'actuació del professional de l'educació, el protocol que es posarà en marxa i la prioritat del cas.

L'avaluació exhaustiva correspon als servicis socials o al servici de protecció de menors.

Procediment d'urgència

1. Davant d'un alumne que presente lesions físiques, greu negligència o abús sexual, un membre de l'equip directiu o del personal docent en qui es delegue, l'acompanyarà al centre de salut o als servicis d'urgència de l'hospital més pròxim.
2. La direcció comunicarà la situació d'urgència a la policia local, a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors. Per a la comunicació s'utilitzarà el full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social. Per a la comunicació a l'autoritat judicial i al ministeri fiscal s'utilitzarà el model que es troba en l'annex VII d'esta orde.
3. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

L'enllaç de la pàgina web de Benestar Social és:
<<http://www.bsocial.gva.es/va/web/menor>>.

7.4. Violència de gènere (ANNEX IV)

S'entén per violència de gènere aquella que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels homes sobre les dones, s'exerceix sobre ella pel fet de ser-ho. Esta violència comprèn qualsevol acte de violència basada en el gènere que tinga com a conseqüència, o que tinga possibilitats de tindre com a conseqüència, perjudici o patiment en la salut física, sexual o psicològica de la dona. Les amenaces, la pressió exercida sobre elles per a forçar la seua voluntat o la seua conducta, la privació arbitrària de la seua llibertat, tant si es produeixen en la vida pública com privada, són comportaments violents per raó de gènere.

Tipus de violència de gènere

- a) **Violència física:** és qualsevol acte de força contra el cos de la dona, amb resultat o risc de produir lesió física o dany. Estos actes de violència física contra la dona poden ser exercits per homes amb els quals tinga o haja tingut relacions de parella, o per homes del seu entorn familiar, social i laboral.
- b) **Violència psicològica:** és tota conducta que produísca desvaloració o patiment en la dona mitjançant amenaces, humiliacions o vexacions, exigència d'obediència o de submissió, coerció, insults, aïllament, culpabilització o limitacions del seu àmbit de llibertat. Estos comportaments poden ser exercits per qui siga o haja sigut el seu cònjuge o per qui estiga o haja estat lligat a ella per anàloga relació d'afectivitat, inclús sense convivència. Així mateix, tindran la consideració d'actes de violència psicològica contra la dona els exercits per hòmens en el seu entorn familiar, social i laboral.
- c) **Violència econòmica:** consisteix en la privació intencionada, i no justificada legalment, de recursos per al benestar físic o psicològic de la dona i de les seues filles i fills, o la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit de la convivència de parella.
- d) **Violència sexual i abusos sexuals:** és qualsevol acte de naturalesa sexual forçada per l'agressor i no consentida per la dona. La violència sexual comprèn qualsevol imposició, per mitjà de la força o la intimidació, de relacions sexuals no consentides, i l'abús sexual, amb independència que l'agressor tinga o no relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu amb la víctima.

Protocol d'actuació davant d'una situació de violència de gènere

1. Identificació.	<p>Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites de casos de violència de gènere ho notificarà a la direcció del centre.</p> <p>a) Recollida d'informació. Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna</p>
--------------------------	---

	<p>afectat, amb els serveis psicopedagògics escolars o amb el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.</p> <p>b) Actuació. En els supòsits de perill greu i imminent, i si la situació ho requereix, es telefonarà al 112 i es traslladarà la persona agredida a l'hospital de referència. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre. Si es considerara necessari, s'establirà comunicació amb el servei especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), els hospitals més pròxims, els centres d'acollida i les entitats especialitzades.</p> <p>c) Aplicació de mesures disciplinàries. En el cas que les persones agressores siguen alumnes del centre, oïda la comissió de convivència, s'actuarà tal com es regula en els articles 42 a 49 del Decret 39/2008, de 4 d'abril.</p>
<p>2. Comunicació de la situació.</p>	<p>a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.</p> <p>b) En el cas que la incidència pugua ser constitutiva de delictes o de falta penal, la direcció del centre ho comunicarà per fax al ministeri fiscal utilitzant l'annex VII d'esta orde. Esta comunicació s'adreçarà a la sala de la Fiscalia que corresponga:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Si els agressors i les víctimes són menors, a la Fiscalia de Menors. 2. Si els agressors són majors d'edat i la víctima menor d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere. 3. Si els agressors i les víctimes són majors d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere. <p>c) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa, i podrà sol·licitar l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.</p>
<p>3. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats.</p>	<p>a) La direcció informarà les famílies dels implicats del fet de violència i de les mesures i accions adoptades.</p> <p>b) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència de denunciar-lo a les forces de seguretat.</p> <p>c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els casos</p>

	reincidentes i en els que el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o l'alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.
4. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre.	La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

7.5. Agressions al professorat o al personal d'administració i servicis (ANNEX V)

Definició

Es considera agressió al professorat qualsevol acció il·lícita que vaja en contra dels drets del personal docent o d'administració o servicis, tal com queden arreplegats en l'article 4 de la Llei 15/2010, d'Autoritat del Professorat, quant als drets del personal docent.

Destinatari

Este protocol d'actuació està adreçat als equips docents, al personal d'administració i al personal que preste servicis en els centres docents públics o en els centres privats concertats no universitaris de la Comunitat Valenciana, en l'exercici de les seues funcions.

Protocol de protecció, assistència i suport al professorat davant d'agressions, com a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions.

1. Detecció i comunicació de la incidència.	<p>a) Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una agressió que tinga per objecte el personal docent, el d'administració o el de servicis, té l'obligació de comunicar-ho a la direcció del centre.</p> <p>b) Així mateix, si els fets que són objecte de l'agressió poden ser constitutius de delictes o de falta, presentarà una denúncia davant del ministeri fiscal, del jutjat de guàrdia, o en qualsevol dependència de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.</p> <p>c) El professorat o el personal d'administració i servicis, si així ho estima oportú, sol·licitarà l'assistència jurídica de l'Advocacia General, tal com es disposa en l'article 7 de la Llei</p>
--	--

	<p>15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, perquè exercisca les accions legals que corresponguen. La sol·licitud serà remesa per la direcció del centre i s'enviarà a la direcció territorial, on l'inspector o inspectora de zona elaborarà un informe; posteriorment, tota la documentació es traslladarà al secretari territorial que dóna el vistiplau, qui l'eleva a la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.</p> <p>d) La sol·licitud d'assistència jurídica contindrà la informació següent: dades personals de la persona interessada, telèfon de contacte, relat dels fets i tots els elements de prova de què es disposen i que servisquen per a confirmar aquells, amb citació de testimonis i, si és possible, dels seus relats dels fets. Així mateix, anirà acompanyada de la denúncia presentada, del comunicat d'assistència mèdica, si n'hi ha, i d'un certificat de la direcció que confirme si els fets denunciats estan relacionats amb l'exercici de la funció o càrrec de la persona sol·licitant.</p> <p>e) El director o directora notificarà immediatament el fet denunciat a la Inspecció Educativa i ho comunicarà al Registre Central del PREVI.</p> <p>f) La direcció del centre realitzarà tots els tràmits previstos en este protocol amb la màxima celeritat.</p>
<p>2. Intervenció de la Direcció General de Personal.</p>	<p>La Direcció General de Personal Docent, a la vista de la documentació remesa per qui sol·licite assistència jurídica, emetrà, com a superior jeràrquic, l'informe a què es referix l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat. L'esmentat informe indicarà si es compleixen els requisits previstos en la llei mencionada perquè la persona sol·licitant pugua rebre l'assistència de l'Advocacia General. La direcció general traslladarà totes les actuacions fetes i realitzarà les actuacions complementàries que considere necessàries.</p>
<p>3. Resolució.</p>	<p>L'advocat general de la Generalitat, de conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat, prendrà l'acord que corresponga i el comunicarà a la persona interessada. La facultat concedida a la persona interessada per este article no menyscaba el seu dret a designar advocat que l'assistisca o a sol·licitar que este li siga designat d'ofici, segons l'article 12.3 de l'esmentada Llei 10/2005.</p>

7.6. Consideracions específiques davant de qualsevol de les situacions plantejades en els annexos, si es produeixen fora del centre (ANNEX VI)

Actuacions en general

Segons s'arregla en l'article 28 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'aplicaran de forma general els protocols d'assetjament i ciberassetjament escolar, i de conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident (insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme, maltractament infantil i violència de gènere), si estes situacions es produeixen fora del centre, en activitats extraescolars o complementàries, i en les realitzades fora del recinte escolar però que estiguen motivades per la vida escolar o directament relacionades amb esta. Els casos seran tractats d'acord amb el reglament de règim intern de cada centre.

Actuació davant d'una situació de violència de gènere fora del centre

1. En el cas de violència de gènere fora del centre, se seguirà el procediment de l'annex IV d'esta orde. En este cas, si la persona que pateix l'agressió és menor i es considera que hi ha desprotecció, es podran utilitzar el full de notificació i el procediment de l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per a la comunicació de la situació a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors.
2. Davant la situació descrita al punt anterior, la comunicació a la família es realitzarà només després de les actuacions que s'arreglen en els apartats 2.b i 2.c, amb els quals s'informaran les autoritats competents. Procediment davant d'actes vandàlics, agressions, baralles, consum i tràfic de substàncies perjudicials per a la salut, en l'entorn escolar L'acord de col·laboració per a la millora de la convivència i de la seguretat escolar entre la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, seguirà el procediment següent:
 - a) La direcció del centre realitzarà la comunicació de la situació d'agressió, baralles o vandalisme a les Forces de Seguretat de l'Estat competents.
 - a) Quan es produïska una situació de conflicte que estiga relacionada amb problemes de convivència o que atempte contra persones o instal·lacions en les proximitats del centre escolar, l'equip directiu arreglarà les incidències en la fitxa de l'entorn escolar, que està disponible en <http://www.cece.gva.es/eva/docs/convivencia/entorn_escolar.pdf>, i la remetrà a la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, a l'adreça de correu electrònic <convivencia@gva.es>.

- b)* La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística remetrà l'informe a la Delegació del Govern per mitjà de l'Àrea d'Alta Inspecció d'Educació. En l'acord de col·laboració esmentat, la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana es compromet a informar la direcció general que ha originat la comunicació de les accions que s'hagen realitzat en relació amb l'incident.
- c)* La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística informará el centre interessat i la respectiva direcció territorial d'Educació sobre els casos comunicats a la Delegació de Govern. Si no s'ha realitzat cap comunicació d'incidències, l'esmentada direcció general informará també d'esta circumstància.

8. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

- La Comissió de Convivència del consell escolar del centre realitzarà el seguiment del pla de convivència i elaborarà trimestralment un informe amb les incidències, intervencions i situació general de la convivència en el centre, el qual es presentarà al Consell Escolar.
- La direcció del centre ha d'elaborar un informe anual sobre la convivència del centre que enviarà a la direcció territorial corresponent, en els termes que preveu l'article 6.5 de l'Ordre 62/2014. La Direcció General de Política Educativa activarà en l'última quinzena del mes de juny la plataforma perquè els centres ompliguen aquest informe.